

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ლექცია 2

ასტრონომიული და გეოზოგრაფიული მოდელების მუდმივი მოდელები 2,

ს. მარტინი (2016)

Finite Difference (FD) Methods

Conservation Law:

$$\frac{\partial U(t,x)}{\partial t} + \nabla \cdot J(t,x) = S(t,x) \quad J(t,x) = \rho U(t,x)$$

1D Linear Differential Equation:

$$\frac{\partial U(t,x)}{\partial t} + a \frac{\partial U(t,x)}{\partial x} = 0$$

ასტრონომიული და გეოზოგრაფიული მოდელების მუდმივი მოდელები 2,

ს. მარტინი (2016)

FD Methods

One-sided backward

Leapfrog

One-sided forward

Lax-Wendroff

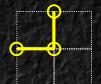

Lax-Friedrichs

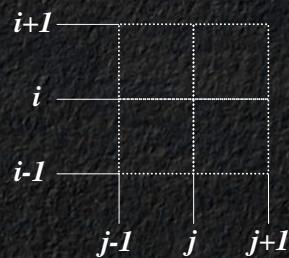
Beam-Warming

One-sided backward

Difference equation:

$$U(i+1,j) = U(i,j) - \frac{\Delta t}{\Delta x} A [U(i,j) - U(i,j-1)]$$

↑ time
stepping

ასტრონომიული და გეოზოგრაფიული მოდელების მუდმივი მოდელები 2,

ს. მარტინი (2016)

ასტრონომიული და გეოზოგრაფიული მოდელების მუდმივი მოდელები 2,

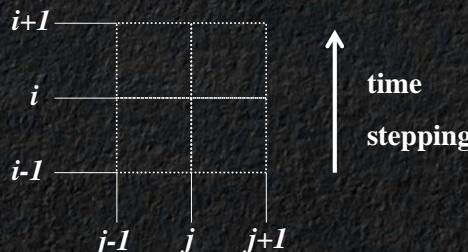
ს. მარტინი (2016)

One-sided forward

Difference equation:

$$U(i+1,j) = U(i,j) + \frac{\Delta t}{\Delta x} A [U(i,j+1) - U(i,j)]$$

სტანდარტული და პლაში გენერაციის მოდელების შეფასება 2,

ს. მარგარიტა (2016)

Lax-Friedrichs

Difference equation:

$$U(i+1,j) = \frac{1}{2} [U(i,j+1) + U(i,j-1)] - \frac{\Delta t}{2\Delta x} A [U(i,j+1) - U(i,j-1)]$$

სტანდარტული და პლაში გენერაციის მოდელების შეფასება 2,

ს. მარგარიტა (2016)

Leapfrog

Difference equation:

$$U(i+1,j) = U(i-1,j) - \frac{\Delta t}{\Delta x} A [U(i,j+1) - U(i,j-1)]$$

სტანდარტული და პლაში გენერაციის მოდელების შეფასება 2,

ს. მარგარიტა (2016)

Lax-Wendroff

Difference equation:

$$U(i+1,j) = U(i,j) - \frac{\Delta t}{2\Delta x} A [U(i,j+1) - U(i,j-1)] + \frac{\Delta t^2}{2\Delta x^2} A^2 [U(i,j+1) - 2U(i,j) + U(i,j-1)]$$

სტანდარტული და პლაში გენერაციის მოდელების შეფასება 2,

ს. მარგარიტა (2016)

Lax-Wendroff

Derivation:

1. Lax-Friedrichs with half step;
2. Leapfrog half step;

derive

ასტრონომიული და გეოზოგიური კომპიუტორული მოდელირებები 2,

ს. მარგარია (2016)

Beam-Warming

Difference equation:

$$\begin{aligned} U(i+1,j) = & U(i,j) - \\ & - \frac{\Delta t}{2\Delta x} A [3U(i,j) - 4U(i,j-1) + U(i,j-2)] \\ & + \frac{\Delta t^2}{2\Delta x^2} A^2 [U(i,j) - 2U(i,j-1) + U(i,j-2)] \end{aligned}$$

ასტრონომიული და გეოზოგიური კომპიუტორული მოდელირებები 2,

ს. მარგარია (2016)

Comparison

One-sided schemes:

$$O(\Delta t, \Delta x)$$

Lax-Friedrichs:

$$O(\Delta t, \Delta x^2)$$

Leapfrog:

$$O(\Delta t^2, \Delta x^2)$$

Lax-Wendroff:

$$O(\Delta t^2, \Delta x^2)$$

Beam-Warming:

$$O(\Delta t^2, \Delta x^3)$$

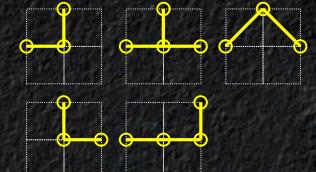
ასტრონომიული და გეოზოგიური კომპიუტორული მოდელირებები 2,

ს. მარგარია (2016)

Time stepping

1st order methods in time:

$$U(i+1) = F\{ U(i) \}$$

2nd order methods in time:

$$U(i+1) = F\{ U(i), U(i-1) \}$$

Starting A) $U(2) = F\{ U(1) \}$ (e.g. One-Sided)

method: B) $U(3) = F\{ U(2), U(1) \}$ (Leapfrog)

ასტრონომიული და გეოზოგიური კომპიუტორული მოდელირებები 2,

ს. მარგარია (2016)

Convergence

$u(t,x)$ - Analytical solution
 $U(i,j)$ - Numerical solution

Error function: $E(i,j) = U(i,j) - u(t(i), x(j))$

Numerical convergence (**Norm** of the Error function):

$$\|E(i,j)\| \rightarrow 0, \quad \Delta x \rightarrow 0$$

கலைக்டிக் கூ வெளிக் குதைக் கூங்கில் மொழுவைகள் 2,

கூ. முத்தே (2016)

Norms

P-Norm

$$\|E(i,j)\|_p = \frac{1}{N} \left(\sum_{j=1}^N |E(i,j)|^p \right)^{1/p}$$

Norm-2: Energy in numerical domain;

Numerical dissipation, boundary effects, etc.

கலைக்டிக் கூ வெளிக் குதைக் கூங்கில் மொழுவைகள் 2,

கூ. முத்தே (2016)

Norms

Norm for conservation laws: $\|u(x,y)\| \equiv \int_{-\infty}^{+\infty} |u(x,y)| dx$

$$\|E(i,j)\|_1 = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N |E(i,j)|$$

Other Norms (e.g. spectral problems)

$$\|E(i,j)\|_2 = \sqrt{\frac{1}{N} \sum_{j=1}^N |E(i,j)|^2}$$

கலைக்டிக் கூ வெளிக் குதைக் கூங்கில் மொழுவைகள் 2,

கூ. முத்தே (2016)

Numerical Stability

Courant, Friedrichs, Levy (CFL, Courant number)

$$CFL = \max \left(\frac{a \Delta x}{\Delta t} \right)$$

Upwind schemes for discontinuity:

$a > 0$: One sided forward

$a < 0$: One sided backward

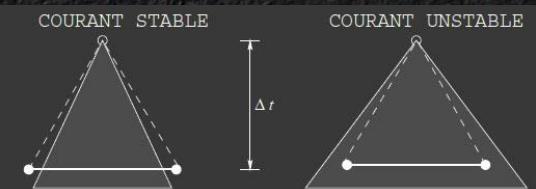
கலைக்டிக் கூ வெளிக் குதைக் கூங்கில் மொழுவைகள் 2,

கூ. முத்தே (2016)

Numerical stability

CFL<1

Domain of dependence

கலெக்டிவ் முறைகள் மற்றும் நிலைப்பாடுகள் 2,

வி. சுப்ரதி (2016)

Lax Equivalence Theorem

For a well-posed linear initial value problem, the method is convergent if and only if it is stable.

Given a properly posed initial-value problem and a finite difference approximation to it that satisfies the consistency condition, stability is the necessary and sufficient condition for convergence.

*Necessary and sufficient condition
for consistent linear method*

Well posed: solution exists, continuous, unique;

- numerical stability (t)
- numerical convergence (xyz)

கலெக்டிவ் முறைகள் மற்றும் நிலைப்பாடுகள் 2,

வி. சுப்ரதி (2016)

Discontinuous solutions

Advection equation: $\frac{\partial U(t,x)}{\partial t} + a \frac{\partial U(t,x)}{\partial x} = 0$

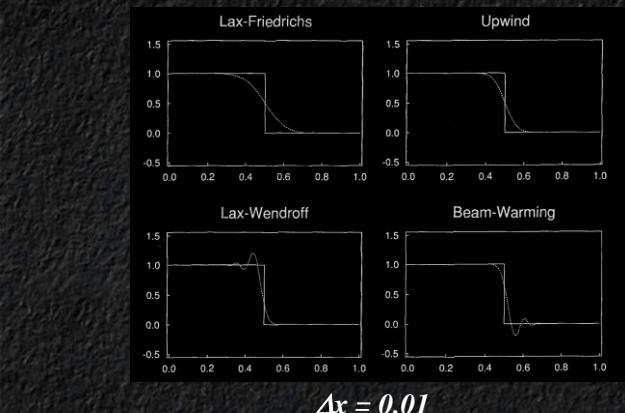
Initial condition: $U_0(x) = \begin{cases} 1 & x < 0 \\ 0 & x > 0 \end{cases}$

Analytic solution: $U(t, x) = U_0(x - at)$

கலெக்டிவ் முறைகள் மற்றும் நிலைப்பாடுகள் 2,

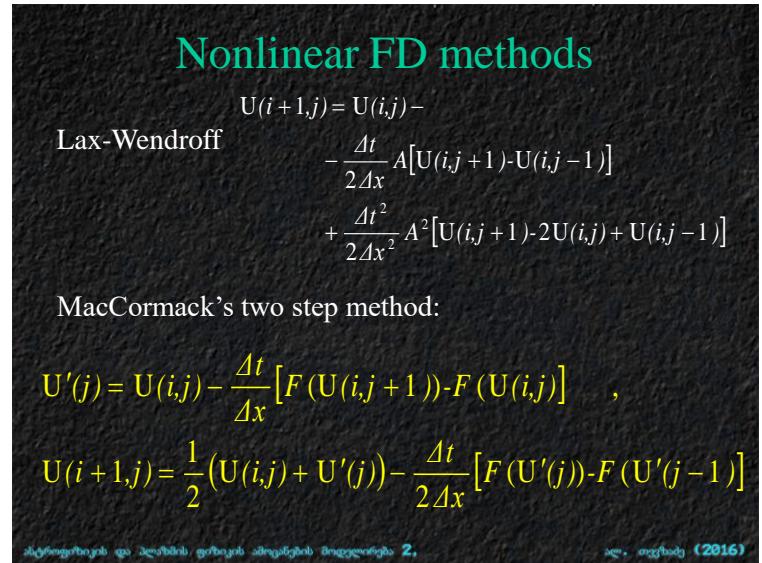
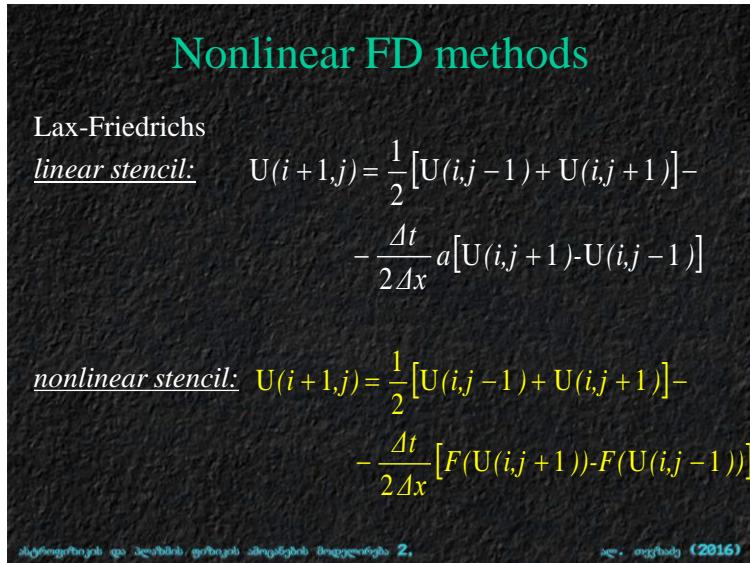
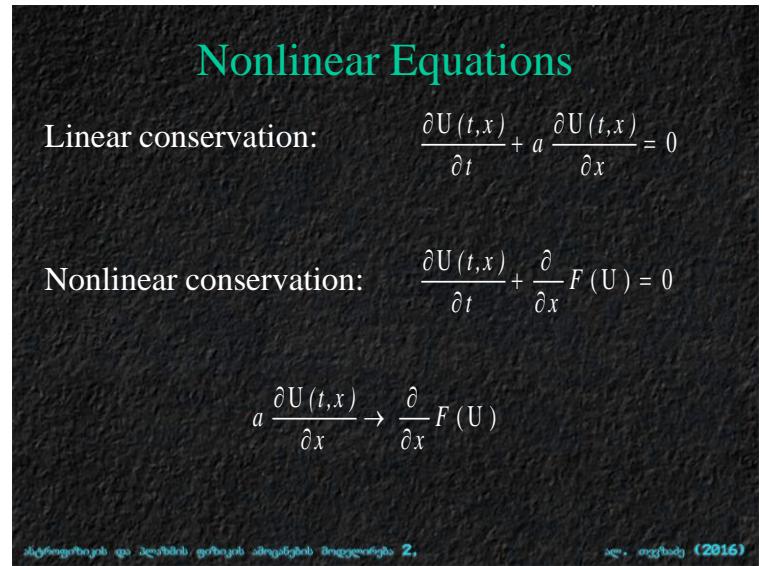
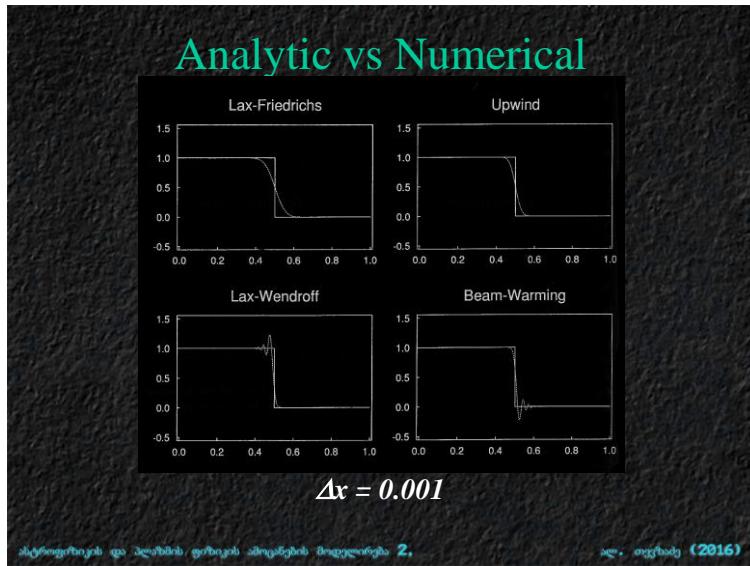
வி. சுப்ரதி (2016)

Analytic vs Numerical

கலெக்டிவ் முறைகள் மற்றும் நிலைப்பாடுகள் 2,

வி. சுப்ரதி (2016)

FD Methods

Methods to suppress numerical instabilities

Numerical diffusion (first order methods)

$$\frac{\partial U(t,x)}{\partial t} + a \frac{\partial U(t,x)}{\partial x} = D \frac{\partial^2 U(t,x)}{\partial x^2}$$

$$D = \frac{\Delta x^2}{2\Delta t} \left[I - \left(\frac{\Delta t}{\Delta x} a \right)^2 \right]$$

સુધીમાંથી દ્વારા વેદ્ધિત કર્યાયો અનુક્રમિક મુલાકાત 2,

અનુ. માન્યા (2016)

Numerical dispersion

$$\frac{\partial U(t,x)}{\partial t} + a \frac{\partial U(t,x)}{\partial x} = \mu \frac{\partial^3 U(t,x)}{\partial x^3}$$

Lax-Wendroff (or second order methods)

$$\mu = \frac{\Delta x^2}{6} a \left[\frac{\Delta t^2}{\Delta x^2} a^2 - I \right]$$

Beam-Warming method

$$\mu = \frac{\Delta x^2}{6} a \left[2I - \frac{3\Delta t}{\Delta x} a + \frac{\Delta t^2}{\Delta x^2} a^2 \right]$$

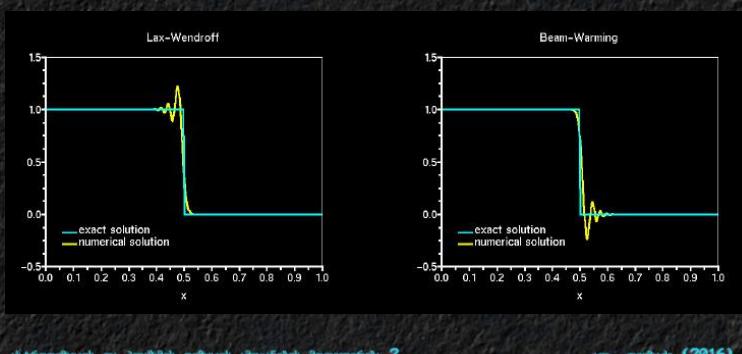
સુધીમાંથી દ્વારા વેદ્ધિત કર્યાયો અનુક્રમિક મુલાકાત 2,

અનુ. માન્યા (2016)

Numerical dispersion

(a > 0)

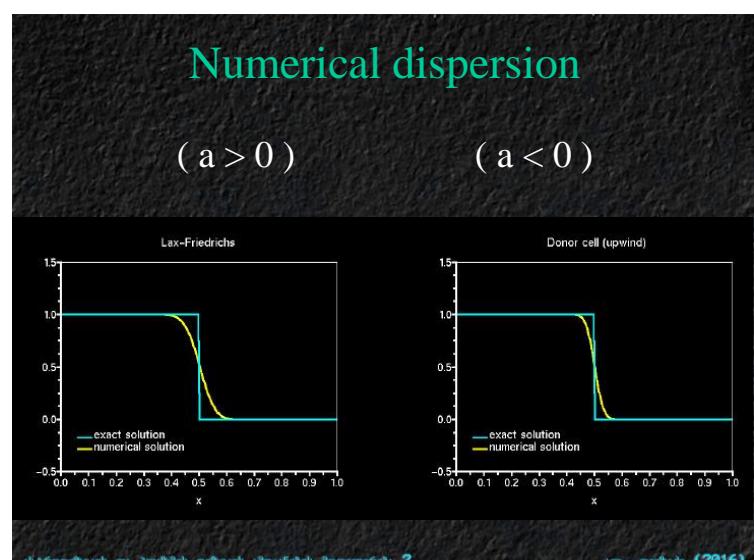
(a < 0)

Numerical dispersion

(a > 0)

(a < 0)

Convergence

Lax-Friedrichs:

$$\|E(i,j)\| \approx C \sqrt{t \cdot \Delta x}$$

Convergence:

$$\|E(i,j)\| \rightarrow 0, \quad \Delta x \rightarrow 0$$

მასშტაბით და პლანის გრძელი ასოციაცია მუცულმახ 2,

ი. მარგარიტა (2016)

FD Methods

- + / Primitive
- + / Fast
- / Accuracy
- / Numerical instabilities

მასშტაბით და პლანის გრძელი ასოციაცია მუცულმახ 2,

ი. მარგარიტა (2016)

end

http://www.tevza.org/home/course/modelling-II_2016/

მასშტაბით და პლანის გრძელი ასოციაცია მუცულმახ 2,

ი. მარგარიტა (2016)